

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΓ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Της Παρασκευής 5 Αυγούστου 2011 ώρα 11.00 π.μ.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Παρασκευή 5-8-2011

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

ΕΠΕΡΩΤΩΝΤΕΣ

1. ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

3. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ

2. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

4. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΑΡΙΑΝΟΣ

Θέμα: Στήριξη του Κοινωνικού Κράτους με δίκτυο ασφαλείας.

Η ανεργία στη χώρα μας αυξάνεται δραματικά: Από το 13,5% τον Οκτώβριο του 2010, αναμένεται να φτάσει στο τέλος του 2011 - σύμφωνα με τα στοιχεία του προϋπολογισμού 2011 - στο 15% (ήδη 15,1% για τον Ιανουάριο του 2011). Όλα τα στοιχεία όμως, συγκλίνουν στην πρόβλεψη ότι η ανεργία θα υπερβεί το 16% και θα συνεχίσει να αυξάνεται και το 2012.

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, τα επιδόματα ανεργίας (μαζί με τα επιδόματα παιδιού, τα επιδόματα κατοικίας και τα επιδόματα στήριξης των χαμηλών εισοδημάτων) διαδραματίζουν το ρόλο «κοινωνικού αμορτισέρ», απορροφώντας τους κραδασμούς της οικονομικής κρίσης. Στη χώρα μας, τα κενά προστασίας είναι τεράστια. Η μεγάλη αύξηση της ανεργίας πλήττει δυσανάλογα τις παραγωγικές ηλικίες και τους λεγόμενους «αρχηγούς νοικοκυριού». Το προνοιακό επίδομα μακροχρόνιας ανεργίας προϋποθέτει τόσο αυστηρά κριτήρια που χορηγείται τελικά μόλις στο 0,5% των μακροχρόνια ανέργων.

Ερευνα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αποκαλύπτει ότι το 2010 το ποσοστό του πληθυσμού με πραγματικό εισόδημα κάτω από το όριο φτώχειας του 2009 έφτασε το 25% (από 20% το προηγούμενο έτος). Ιδιαίτερα η φτώχεια των παιδιών είναι πιο διαβρωτική από τη φτώχεια των ενηλίκων: Φορτώνει τη ζωή τους με σωρευτικές μειονεξίες, σηματοδεύει την υγεία τους, τις επιδόσεις τους στο σχολείο, μειώνει την πιθανότητά τους να σπουδάσουν, περιορίζει τις προοπτικές τους στην αγορά εργασίας.

Η στεγαστική πολιτική στη χώρα μας ευνοεί την ιδιόκτητη κατοικία. Το ίδιο και η φορολογική πολιτική. Σε συνθήκες μείωσης εισοδημάτων αλλά όχι ενοικίων, ο ρόλος των επιδομάτων κατοικίας μπορεί να είναι καθοριστικός για την καταπολέμηση της φτώχειας. Αντί για αυτό, το 2010 ο ΟΕΚ αποφάσισε να μην χορηγήσει καθόλου επίδομα ενοικίου «λόγω έλλειψης πόρων».

Η επιδοματική πολιτική για τα ΑμΕΑ είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα του υφιστάμενου συστήματος πελατειακών παροχών. Υπάρχει πληθώρα επιδομάτων με πολύ μεγάλες διαφορές μεταξύ τους, ακόμη και σε περιπτώσεις που αφορούν στην ίδια αναπηρία (π.χ. επίδομα τυφλών εργαζομένων ή φοιτητών 310 ευρώ το μήνα, επίδομα τυφλών δικηγόρων ή επιστημόνων 609 ευρώ το μήνα).

Ο Υπουργός Οικονομικών, σε επανειλημμένες δηλώσεις του, ισχυρίζεται ότι «οι κοινωνικές δαπάνες θα πρέπει να επανεξεταστούν, προκειμένου να γίνουν αποδοτικές, καθώς η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη που οι κοινωνικές μεταβιβάσεις αποτυγχάνουν πλήρως να μειώσουν το ποσοστό της φτώχειας, ένδειξη ότι δεν βρίσκουν σε όλες τις περιπτώσεις το στόχο τους».

Μολαταύτα η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ υποστηρίζει ότι οι εισοδηματικές ενισχύσεις από μόνες τους δεν αρκούν. Για την αποτελεσματική λειτουργία του κράτους πρόνοιας, οφείλουν να συνοδεύονται από ένα ολοκληρωμένο πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών, το οποίο όμως σήμερα είναι καταφανές ότι υπολειτουργεί ή βρίσκεται σε πορεία εγκατάλειψης.

Έντονα προβλήματα υπάρχουν στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, ενώ αμφίβολη καθίσταται η

βιωσιμότητα προνοιακών προγραμμάτων όπως «Βοήθεια στο σπίτι», ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΑΜΕΑ.

Ανάλογες δυσκολίες αντιμετωπίζουν και τα προνοιακά ιδρύματα που περιθάλπουν ασθενείς, παιδιά σε μεγάλο ποσοστό, με σωματικά και διανοητικά προβλήματα. Πενιχρή χρηματοδότηση, τεράστιες ελλείψεις σε προσωπικό και εξοπλισμό, που καθιστούν την ενσωμάτωση των ασθενών στο κοινωνικό σύνολο σχεδόν αδύνατη.

Είναι βασική ανάγκη η ιδιότητα του πολίτη να εξασφαλίζει εγγυημένη πρόσβαση σε ένα σύνολο βασικών κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα στην υγεία, τη στέγαση και την παιδεία, ανεξαρτήτως επαγγελματικής κατηγορίας ή ενσήμων. Η επέκταση αυτών των δικαιωμάτων σε μετανάστες, οι οποίοι πληρούν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις (π.χ. μακρόχρονη διαμονή στην Ελλάδα), θα μπορούσε να δράσει ανασταλτικά στον κοινωνικό αποκλεισμό που οι άνθρωποι αυτοί αντιμετωπίζουν. Ακόμη και σε μετανάστες «χωρίς χαρτιά» η παροχή επείγουσας κοινωνικής βοήθειας και υγειονομικής περίθαλψης είναι επιβεβλημένη, ως συμμόρφωση στις στοιχειώδεις υποχρεώσεις μιας ευνομούμενης κοινωνίας, εξαιτίας της απουσίας ενός στέρεου και αποτελεσματικού συστήματος για τη νομιμοποίησή τους.

Κανένα σύστημα κοινωνικής προστασίας δεν μπορεί να λειτουργήσει σωστά ως δίκτυ ασφαλείας ενάντια στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό χωρίς ένα ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, που να συνδυάζει την οικονομική ενίσχυση των ευπαθέστερων ομάδων του πληθυσμού με την κατάρτιση ατομικών σχεδίων δράσης στοχεύοντας στην επιστροφή στην απασχόληση και στην κοινωνική επανένταξη των δικαιούχων. Παρόμοια προγράμματα εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο σε 23 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2010 σχετικά με τον ρόλο ενός ελάχιστου εισοδήματος για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη) υπογραμμίζεται η ανάγκη να αναληφθεί συγκεκριμένη δράση σε επίπεδο κρατών μελών για τη θέσπιση κατώτατου ορίου ελάχιστου εισοδήματος, επί τη βάση των σχετικών δεικτών, το οποίο θα εγγυάται την κοινωνικοοικονομική συνοχή, τον περιορισμό του κινδύνου των διαφορετικών επιπέδων αμοιβής για την ίδια εργασία, τη μείωση του κινδύνου ύπαρξης φτωχού πληθυσμού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επιπλέον, κάνει έκκληση για εντονότερες συστάσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με αυτού του είδους τις ενέργειες.

Κατόπιν των ανωτέρω επερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση για την επέκταση του προνοιακού επιδόματος μακροχρόνιας ανεργίας στους μακροχρόνια ανέργους ανεξαρτήτως ηλικίας, καθώς και στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, με δεδομένο ότι πληρούν τις προϋποθέσεις χαμηλού εισοδήματος;

2. Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει στη σταδιακή αντικατάσταση των άνω και πολυάριθμων οικογενειακών και πολυτεχνικών επιδομάτων σε ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, με έναρξη καταβολής από το πρώτο παιδί;

3. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης ο ανασχεδιασμός του επιδόματος ενοικίου σε μη ανταποδοτική βάση, ώστε να ωφελούνται και οι φτωχές οικογένειες που σήμερα δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΟΕΚ;

4. Προβλέπεται η ενοποίηση των επιδομάτων ΑΜΕΑ σε ένα νέο επίδομα αναπηρίας, το ύψος του οποίου θα μεταβάλλεται ανάλογα με τις ανάγκες κάθε μορφής αναπηρίας;

5. Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η κυβέρνηση σχετικά με την διασφάλιση της αναβάθμισης των δομών προστασίας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες, καθώς και με τη συστηματική υποστήριξη των προνοιακών προγραμμάτων;

6. Σκοπεύει να αναδιοργανώσει το δίκτυο παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών σε κάθε δήμο της χώρας, ώστε να είναι διαθέσιμο σε όλες τις οικογένειες που τους χρειάζονται;

7. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης η αύξηση της χρηματοδότησης των προνοιακών ιδρυμάτων, ώστε να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης και να παρέχεται η κατάλληλη ειδική στήριξη, εκπαίδευση και αποκατάσταση των ασθενών;

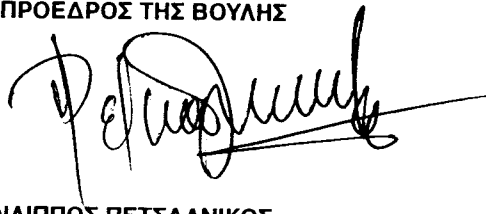
8. Είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης ο σχεδιασμός και η σταδιακή εφαρμογή ενός προγράμματος ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος σε εύλογο χρονικό διάστημα, ανταποκρινόμενη στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση ανεκτικής κοινωνίας στην Ευρώπη;

9. Με ποιες ενέργειες και δράσεις θα διασφαλίσει εγγυημένη πρόσβαση στα βασικά κοινωνικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην υγεία, τη στέγαση και την παιδεία σε μετανάστες, οι οποίοι πληρούν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις (π.χ. μακρόχρονη διαμονή στην Ελλάδα), καθώς και στην παροχή επείγουσας κοινωνικής βοήθειας και υγειονομικής περίθαλψης σε μετανάστες χωρίς χαρτιά;

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ.45, Επικ.28, ημερ. καταθ. 28-4-2011)

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ